

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 8 päivänä helmikuuta 2013

100/2013

Laki

oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa

Annettu Helsingissä 31 päivänä tammikuuta 2013

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään markkinaoikeuden toimivallasta, asioiden vireilletulosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa sekä muutoksenhausta markkinaoikeuden ratkaisuun.

Markkinaoikeuden päätösvaltaisuudesta ja toiminnasta säädetään markkinaoikeudesta annetussa laissa (99/2013).

2 §

Kilpailu- ja valvonta-asiat

Markkinaoikeus käsittelee *kilpailu- ja valvonta-asiaina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) kilpailulaissa (948/2011);
- 2) sähkömarkkinalaissa (386/1995);
- 3) maakaasumarkkinalaissa (508/2000);
- 4) rautatielaissa (304/2011);
- 5) lentoasemaverkosta ja -maksuista annetussa laissa (210/2011);

6) hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetussa laissa (416/2012);

7) Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008).

Markkinaoikeus käsittelee kilpailu- ja valvonta-asiaina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt:

1) viestintämarkkinalain (393/2003) 122 §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun määrittämistä koskevat asiat;

2) televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 36 a §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun määrittämistä koskevat asiat;

3) sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain (117/2011) 21 §:n 3 momentin mukaiset valitukset Energiamarkkinaviraston päätöksistä.

3 §

Hankinta-asiat

Markkinaoikeus käsittelee *hankinta-asiaina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

1) julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007);

2) vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetussa laissa (349/2007);

3) sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä annetussa laissa (698/2011);

4) julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetussa laissa (1531/2011);

5) joukkoliikennelaissa (869/2009);

6) ajoneuvojen energia- ja ympäristövaiikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetussa laissa (1509/2011).

Markkinaoikeus käsittelee hankinta-asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain 21 §:n 2 momentin mukaiset valitukset Energiamarckkinaviraston päätöksistä.

4 §

Teollis- ja tekijänoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee *teollis- ja tekijänoikeudellisina* asioina asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

1) patenttilaissa (550/1967);

2) oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetussa laissa (656/1967);

3) oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin annetussa laissa (369/2006);

4) maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetussa laissa (551/1967);

5) hyödyllisyysmallioikeudesta annetussa laissa (800/1991);

6) yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annetussa laissa (32/1991);

7) tavaramerkkilaisissa (7/1964);

8) yhteismerkkilaisissa (795/1980);

9) mallioikeuslaissa (221/1971);

10) toiminimilaisissa (128/1979);

11) kaupparekisterilaisissa (129/1979);

12) patentti- ja rekisterihallituksesta annetussa laissa (575/1992);

13) kasvinjalostajanoikeudesta annetussa laissa (1279/2009);

14) verkkotunnuslaissa (228/2003);

15) tekijänoikeuslaissa (404/1961).

Markkinaoikeus käsittelee *teollis- ja tekijänoikeudellisina* asioina myös sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa an-

netussa laissa (1061/1978) sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt riita-asiat.

Markkinaoikeus käsittelee *teollis- ja tekijänoikeudellisina* asioina lisäksi asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi oikeudenkäymiskaaren 7 luvussa sekä todistelun turvaamisesta *teollis- ja tekijänoikeuksia* koskevissa riita-asioissa annetussa laissa (344/2000).

5 §

Toimivalta teollis- tai tekijänoikeudelliseen asiaan liittyvässä riita-asiaassa

Markkinaoikeus voi 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyn riita-asian yhteydessä tutkia myös muun riita-asian, jos kantaja nostaa kanteet samanaikaisesti samaa vastaajaa tai eri vastaajia vastaan ja kanteet johtuvat olenaisesti samasta perusteesta. Erityisestä syystä markkinaoikeus voi tutkia mainitun muun riita-asian, vaikka sitä tarkoittavaa kanteita ei ole nostettu samanaikaisesti. Kanne on tällöinkin nostettava ennen kuin valmistelu on oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 28 §:n 1 momentin mukaisesti todettu päättyneeksi tai ennen kuin oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 22 §:n mukaisesti asetettu määräaika on kulunut umpeen, jos tällainen määräaika on asianosaiselle asetettu.

Markkinaoikeus voi 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyn riita-asian yhteydessä tutkia myös vastaajan kantajaa vastaan nostaman muuta asiaa koskevan vastakanteen, jos se koskee samaa tai samaan yhteyteen kuuluvaa asiaa kuin alkuperäinen kanne.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, edellyttää kuitenkin, ettei asianosaisten oikeuspaikkasopimuksesta tai muun tuomioistuimen yksinomaisesta toimivallasta muuta johdu.

Markkinaoikeus pysyy toimivaltaisena tutkimaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettua asiaa, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vireillepanon jälkeen.

6 §

Markkinaoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee *markkinaoikeudellisina asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) kuluttajansuojalaissa (38/1978);
- 2) Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetussa laissa (661/2012);
- 3) palvelujen tarjoamisesta annetussa laissa (1166/2009);
- 4) saatavien perinnästä annetussa laissa (513/1999);
- 5) maksupalvelulaissa (290/2010);
- 6) arpajaislaissa (1047/2001);
- 7) osuuskuntalaissa (1488/2001);
- 8) elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä annetussa laissa (1062/1993);
- 9) laissa kaupallisten sopimusten maksuehdoista (30/2013);
- 10) rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetussa laissa (1189/2000);
- 11) alkoholilaissa (1143/1994);
- 12) tupakkalaissa (693/1976).

Markkinaoikeus käsittelee markkinaoikeudellisina asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädetyt:

- 1) sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevat asiat;
- 2) viestintämarkkinalain 121 a §:ssä tarkoitetut Viestintäviraston kieltopäätöksiä koskevat asiat sekä 121 b §:n mukaiset numeron tai palvelun sulkemista tarkoittavia kuluttaja-asiamiehen päätöksiä koskevat asiat;
- 3) televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaiset kuluttaja-asiamiehen valvontaan kuuluvat asiat.

2 luku

Kilpailu- ja valvonta-asioiden käsittely

1 §

Kilpailu- ja valvonta-asioiden käsittely

Valmisteluistunnon toimittamisesta sekä suullisesta käsittelystä kilpailu- ja valvonta-

asioissa säädetään 4 luvun 10 ja 11 §:ssä sekä 14 §:ssä.

Muutoin siltä osin kuin 1 luvun 2 §:ssä mainituissa laeissa ei toisin säädetä, kilpailu- ja valvonta-asiat käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

3 luku

Hankinta-asioiden käsittely

1 §

Hankinta-asioiden käsittely

Valmisteluistunnon toimittamisesta sekä suullisesta käsittelystä hankinta-asioissa säädetään 4 luvun 10 ja 11 §:ssä sekä 14 §:ssä.

Muutoin siltä osin kuin 1 luvun 3 §:ssä mainituissa laeissa ei toisin säädetä, hankinta-asiat käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

4 luku

Teollis- ja tekijänoikeudellisten asioiden käsittely

1 §

Luvun säännösten soveltamisala

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1 ja 5—14 kohdassa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty asia (*valitusasia*), jossa valitetaan Patenti- ja rekisterihallituksen tai muun toimivaltaisen viranomaisen (*rekisteriviranomainen*) päätöksestä, käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin 2—16 §:ssä säädetään.

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita- tai hakemusasia (*teollis- tai tekijänoikeudellinen riita- tai hakemusasia*) sekä mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettu riita-asia käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin 17—24 §:ssä säädetään.

2 §

Valitusasian käsittely markkinaoikeudessa

Rekisteriviranomaisen päätöstä koskeva valitusasia käsitellään ja ratkaistaan markkinaoikeudessa valituksen, valituksen kohteena olevan päätöksen ja muun kirjallisen oikeudenkäyntiaineiston perusteella.

Valitusasian käsittelyä voidaan täydentää toimittamalla asiassa valmisteluistunto, suullinen käsittely tai katselmus.

Muutoksenhausta rekisteriviranomaisen päätökseen sekä valittamiseen oikeutetuista ja valituksen tekemisestä säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1 ja 5—14 kohdassa mainituissa laeissa.

3 §

Valmistelun aloittaminen

Valitusasian valmistelu markkinaoikeudessa alkaa, kun valitus saapuu markkinaoikeuteen.

Markkinaoikeus voi erikseen valmistella valitusasian erillisen osan tai oikeudenkäyntiä koskevan kysymyksen.

4 §

Valmistelun tavoitteet

Valmistelussa on asian laadun mukaan selvitettävä:

- 1) miltä kohdin rekisteriviranomaisen päätökseen haetaan muutosta;
- 2) mitä vaatimuksia markkinaoikeudessa esitetään ja mihin perusteisiin vaatimusten tueksi vedotaan;
- 3) mistä oikeudenkäynnin osapuolet ovat markkinaoikeudessa erimielisiä; sekä
- 4) mitä todisteita markkinaoikeudessa esitetään ja mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen.

5 §

Valituksen täydentäminen

Puutteellisen valituksen täydentämiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölain 28 §:ssä säädetään.

Erityisestä syystä markkinaoikeus voi varata valittajalle, jonka valitus on täydennyksen jälkeenkin puutteellinen, uuden tilaisuuden valituksen täydentämiseen markkinaoikeuden määräämässä ajassa.

Jos valittaja ei noudata kehotusta ja valitus on niin puutteellinen, ettei se kelpaa oikeudenkäynnin perustaksi markkinaoikeudessa, valitus jätetään tutkimatta. Kehottaessaan valittajaa täydentämään valitustaan markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus kehotuksen laiminlyömisestä voi olla.

6 §

Kirjallinen vastaus

Markkinaoikeuden on kehotettava valittajan vastapuolena olevaa asianosaista antamaan kirjallinen vastaus valitukseen markkinaoikeuden määräämässä ajassa. Markkinaoikeus voi kehotuksessa määrätä, mistä kysymyksestä vastauksessa on erityisesti lausuttava. Markkinaoikeuden on kehotuksen yhteydessä lisäksi annettava valittajan vastapuolena olevalle asianosaiselle tiedoksi valitus ja siihen liitetyt asiakirjat.

Markkinaoikeus voi ratkaista asian, vaikka valittajan vastapuolena oleva asianosainen ei ole antanut vastausta määräaikaan mennessä. Kehottaessaan valittajan vastapuolena olevaa asianosaista antamaan vastauksen markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus kehotuksen laiminlyömisestä voi olla.

Vastausta ei kuitenkaan tarvitse pyytää, jos valitus jätetään tutkimatta tai hylätään heti tai jos vastauksen pyytäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

7 §

Vastauksen sisältö

Vastauskirjelmässä, joka osoitetaan markkinaoikeudelle, on ilmoitettava:

- 1) asia, jossa vastaus annetaan;
- 2) vastauksen antajan käsitys valittajan vaatimuksista ja niiden perusteista;
- 3) perusteet, joihin vastauksen antaja nojautuu;

4) todisteet, jotka vastauksen antaja aikoo esittää ja mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen.

Vastauskirjelmässä ilmoitettaviin tietoihin ja sen allekirjoittamiseen sovelletaan lisäksi, mitä hallintolainkäyttölain 24 §:ssä säädetään. Vastauskirjelmään on liitettävä ne asiakirjat, joihin vastauksen antaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu rekisteriviranomaiselle.

Markkinaoikeus voi tarvittaessa varata vastauksen antajalle tilaisuuden täydentää vastausta markkinaoikeuden määräämässä ajassa.

8 §

Rekisteriviranomaisen lausunto valitusasiassa

Markkinaoikeuden on pyydettävä rekisteriviranomaiselta lausunto valituksesta markkinaoikeuden määräämässä ajassa. Markkinaoikeus voi pyynnössä määrätä, mistä kysymyksestä lausunnossa on erityisesti lausuttava.

Markkinaoikeus voi ratkaista asian, vaikka rekisteriviranomainen ei ole toimittanut pyydettyä lausuntoa määräaikaan mennessä. Pyytäessään rekisteriviranomaista antamaan lausunnon markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus lausunnon antamisen laiminlyömisestä voi olla.

Lausuntoa ei kuitenkaan tarvitse pyytää, jos se on tarpeetonta.

Rekisteriviranomaisen on lausunnossaan esitettävä käsityksensä valituksessa esitetyistä vaatimuksista ja niiden perusteista. Rekisteriviranomaisen on markkinaoikeuden pyynnöstä toimitettava markkinaoikeudelle valituksen kohteena olevan päätöksen perusteena olleet ja muut tarvittavat asiakirjat.

9 §

Kirjallinen lausuma

Markkinaoikeus voi kehottaa asianosaista tai rekisteriviranomaista markkinaoikeuden määräämässä ajassa toimittamaan markkinaoikeuteen kirjallisen lausuman. Markkinaoikeuden on tällöin määrättävä, mistä kysy-

myksestä oikeudenkäynnin osapuolen on lausuttava.

Markkinaoikeus voi ratkaista asian, vaikka oikeudenkäynnin osapuoli ei ole antanut lausumaa määräaikaan mennessä. Kehottaessaan oikeudenkäynnin osapuolta antamaan lausuman markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus lausuman antamisen laiminlyömisestä voi olla.

10 §

Valmisteluistunto

Markkinaoikeus voi valmistelun yhteydessä toimittaa valmisteluistunnon 4 §:ssä mainittujen valmistelun tavoitteiden saavuttamiseksi.

Valmisteluistunto voidaan pitää myös puhelimitse tai käyttäen muuta soveltuvaa tiedonvälitystapaa, jossa istuntoon osallistuvilla on puheyhteys keskenään, jos se on istunnossa käsiteltävien kysymysten laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

11 §

Asian käsittely valmisteluistunnossa

Markkinaoikeuden on kutsuttava valmisteluistuntoon asianosaiset sekä rekisteriviranomaisen edustaja uhalla, että poissaolo ei estä asian käsittelyä.

Kutsun tiedonantoon ja valmisteluistunnon pöytäkirjan pitämiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölain 43 §:n 3 momentissa ja 45 §:ssä säädetään.

12 §

Muut toimenpiteet valmistelussa

Markkinaoikeus voi päättää valmistelussa asiantuntijan lausunnon hankkimisesta, asiakirjan tai esineen esittämisestä, katselmuksen toimittamisesta tai muuhun tarvittavaan toimenpiteeseen ryhtymisestä.

Markkinaoikeus voi päättää valmistelussa myös suullisen käsittelyn toimittamisesta ja siitä, onko asianosaisia kuultava henkilökohtaisesti sekä keitä todistajia, asiantuntijoita ja

muita todistelutarkoituksessa kuultavia henkilöitä suullisessa käsittelyssä kuullaan.

Markkinaoikeuden on tehtävä valmistelun kuluessa kirjallinen yhteenveto asiassa esitetyistä vaatimuksista ja niiden perusteista sekä todisteista ja siitä, mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen, jos tämän katsotaan edistävän valmistelua. Asianosaisille ja rekisteriviranomaiselle on varattava tilaisuus lausua käsityksensä yhteenvedosta.

13 §

Määrääjän asettaminen oikeudenkäyntiaineiston esittämiseen

Markkinaoikeus voi viivästyksen estämiseksi tai muusta perustellusta syystä kehottaa asianosaista asettamassaan määrääjassa:

1) esittämään vaatimuksensa ja niiden perusteet;

2) ilmoittamaan kaikki todisteet, jotka hän aikoo esittää, ja mitä hän kullakin todisteella aikoo näyttää toteen;

3) esittämään kaikki kirjalliset todisteet, joihin hän vetoaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kehoitus annetaan uhalla, ettei asianosainen määrääjän jälkeen saa vedota uuteen vaatimukseen tai seikkaan taikka ilmoittaa uutta todistetta, ellei hän saata todennäköiseksi, että hänen menettelynsä johtuu pätevistä syistä.

Jos asianosainen tahtoo 1 momentissa tarkoitettua määrääjän jälkeen vedota uuteen vaatimukseen tai seikkaan taikka ilmoittaa uuden todisteen, hänen on viipymättä saatettava asia markkinaoikeuden tietoon ja samalla esitettävä selvitys siitä, minkä vuoksi hän ei ole noudattanut markkinaoikeuden kehoitusta.

14 §

Suullinen käsittely

Suullisen käsittelyn toimittamiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölain 37 ja 38 §:ssä säädetään.

Asian käsittelyyn suullisessa käsittelyssä sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölain 39, 40 ja 43—50 §:ssä säädetään. Markkinaoikeus voi kuitenkin asianosaisen tai rekisteriviran-

omaisen suostumuksella antaa todistajan ja asiantuntijan sekä muun todistelutarkoituksessa kuultavan henkilön kutsumisen suulliseen käsittelyyn asianomaisen oikeudenkäynnin osapuolen tehtäväksi, jos markkinaoikeus katsoo siihen olevan perusteltua aihetta.

15 §

Ilmoitus rekisteriviranomaiselle valitusasiassa

Markkinaoikeuden on heti ilmoitettava asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle valitusasian vireilletulosta. Ilmoitusta vireilletulosta ei kuitenkaan tarvitse tehdä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 10 ja 11 kohdassa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyjen valitusasioiden eikä patenti- ja rekisterihallituksesta annetun lain 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen valitusasioiden osalta.

Markkinaoikeuden on lähetettävä asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle jäljennös valitusasian päätöksestä sekä samalla ilmoitettava, onko päätös saanut lainvoiman.

16 §

Hallintolainkäyttölain soveltaminen

Siltä osin kuin tässä laissa taikka 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1 tai 5—14 kohdassa mainitussa laissa ei toisin säädetä, valitusasian käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

17 §

Oikeudenkäymiskaaren soveltaminen

Jollei tästä laista tai teollis- tai tekijänoikeudellisen riita- tai hakemusasian osalta 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainitusta laista muuta johdu, mainitun luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyjen riita- ja hakemusasioiden sekä mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettujen riita-asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan sovel-

tuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaassa säädetään riita- ja hakemusasioiden käsittelystä kärjäoikeudessa.

18 §

Teollisoikeudellisia riita- ja hakemusasioita koskevat säännökset

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyjen riita- ja hakemusasioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan 17 §:ssä säädetyn lisäksi soveltuvin osin, mitä jäljempänä tässä luvussa säädetään.

19 §

Tiedonantovelvollisuus

Sen, joka aikoo nostaa kanteen 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 5—9 tai 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetun rekisteröidyn teollisoikeuden tai teollisoikeuden rekisteröinnin mitättömäksi julistamisesta, menettämisestä tai kumoamisesta taikka mainitun oikeuden siirtämisestä taikka pakkoluvan myöntämisestä mainittuun oikeuteen, on ilmoitettava siitä asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle sekä lisäksi annettava siitä tieto jokaiselle rekisteriin merkitylle käyttöluvan tai panttioikeuden haltijalle. Jos käyttöluvan haltija aikoo nostaa kanteen 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 5—9 tai 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetun rekisteröintiin perustuvan teollisoikeuden tuottaman yksinoikeuden loukkauksesta, hänen on vastaavasti annettava siitä tieto mainitun oikeuden haltijalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tiedonantovelvollisuus katsotaan täytetyksi, kun ilmoitus on kirjattuna lähetyksenä annettu postin kuljetettavaksi asianomaista teollisoikeutta koskevaan rekisteriin merkityllä osoitteella.

Jos kannetta nostettaessa ei näytetä, että ilmoitus tai tiedonanto on suoritettu 1 ja 2 momentin mukaisesti, markkinaoikeuden on asetettava kantajalle sitä varten tarpeellinen aika. Jos kantaja laiminlyö määrääjän noudattamisen, kannetta ei oteta tutkittavaksi.

20 §

Mitättömäksi julistamista koskevan vastakanteen nostaminen

Jos 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7—10 tai 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetun teollisoikeuden tuottaman yksinoikeuden loukkausta koskevassa asiassa tehdään väite rekisteröidyn teollisoikeuden tai teollisoikeuden rekisteröinnin mitättömäksi julistamisesta, menettämisestä tai kumoamisesta, markkinaoikeuden on, jollei sitä tarkoittavaa kannetta ole vireillä, asetettava määräaika, jonka kuluessa kanne on pantava vireille uhalla, että väitettä ei tutkita. Kasvinjalostajanoikeuden menetyksi määräämistä koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Eviralle.

Markkinaoikeus käsittelee ja ratkaisee 1 momentissa tarkoitetun loukkauskanteen ja vastakanteen samassa oikeudenkäynnissä. Markkinaoikeus voi kuitenkin erityisestä syystä keskeyttää loukkauskanteen käsittelyn siihen saakka, kunnes vastakanne on lopullisesti ratkaistu.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetuista teollisoikeuksista, koskee soveltuvin osin myös hyödyllisyysmallia ja integroidun piirin piirimallia. Hyödyllisyysmallin ja integroidun piirin piirimallin rekisteröinnin mitättömäksi julistamista koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee soveltuvin osin myös, jos vakiinnutetun tavaramerkin tuottaman yksinoikeuden loukkausta koskevassa asiassa tehdään väite siitä, että tavaramerkki olisi julistettava menetyksi.

21 §

Vahvistuskanne

Mitä 19 §:ssä säädetään käyttöluvan haltijan velvollisuudesta hänen aikoessaan nostaa kanteen 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 5—9 tai 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetun rekisteröintiin perustuvan teollisoikeuden loukkauksesta, koskee soveltuvin osin myös asiaa, jossa ajetaan vahvistuskannetta siitä, onko mainitun teollisoikeuden tuottama yksinoikeus olemassa tai nauttiiko kantaja mai-

nitun yksinoikeuden perusteella suojaa toista vastaan.

Mitä 20 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitettujen teollisoikeuksien loukkausta koskevista asioista, koskee soveltuvin osin myös asiaa, jossa ajetaan vahvistuskannetta siitä, onko mainitun teollisoikeuden tuottama yksinoikeus olemassa tai nauttiiko kantaja mainitun yksinoikeuden perusteella suojaa toista vastaan. Kasvinjalostajanoikeuden menetetyksi määräämistä koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Eviralle. Mitä tässä momentissa säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetuista teollisoikeuksista, koskee soveltuvin osin myös hyödyllisyysmallia ja integroidun piirin piirimallia. Hyödyllisyysmallin ja integroidun piirin piirimallin rekisteröinnin mitättömäksi julistamista koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Mitä 20 §:n 4 momentissa säädetään vaikiinnotun tavaramerkin tuottaman yksinoikeuden loukkausta koskevasta asiasta, koskee soveltuvin osin myös asiaa, jossa ajetaan vahvistuskannetta siitä, onko mainittu yksinoikeus olemassa tai nauttiiko kantaja mainitun yksinoikeuden perusteella suojaa toista vastaan.

22 §

Rekisteriviranomaisen lausunto riita- ja hakemusasiassa

Markkinaoikeus voi 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitettussa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvassa riita- tai hakemusasiassa pyytää asianomaisen toimivaltaisen rekisteriviranomaisen lausunnon.

Lausuntopyyntöissä markkinaoikeuden tulee yksilöidä ne kysymykset, joista lausuntoa pyydetään.

23 §

Ilmoitus rekisteriviranomaiselle riita-asiassa

Markkinaoikeuden on lähetettävä asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomai-

selle jäljennös 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitettua riita-asian ratkaisusta sekä samalla ilmoitettava, onko ratkaisu saanut lainvoiman.

Markkinaoikeuden velvollisuudesta ilmoittaa 1 momentissa tarkoitettua riita-asian ratkaisustaan tekemällä sitä koskeva merkintä oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään tai toimittamalla tiedot Oikeusrekisterikeskukselle niiden välittämiseksi asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaisille säädetään tarvittaessa oikeusministeriön asetuksella. Merkinnän tekemiseen ja tietojen toimittamiseen sovelletaan, mitä oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) ja sen nojalla säädetään.

24 §

Eurooppapatentti ja Euroopan unionin teollisoikeudelliset suojajärjestelmät

Mitä edellä tässä luvussa säädetään patenttia koskevan riita- tai hakemusasian käsittelystä markkinaoikeudessa, sovelletaan myös patenttilain 70 f §:ssä tarkoitettua eurooppapatenttia koskevan asian käsittelyyn. Mitä 19, 22 ja 23 §:ssä säädetään asianomaisesta toimivaltaisesta rekisteriviranomaisesta, sovelletaan Patentti- ja rekisterihallitukseen.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi kuuluvan yhteisömallia tai yhteisön tavaramerkkiä koskevan riita- tai hakemusasian käsittelystä säädetään yhteisömallista annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 6/2002 ja yhteisön tavaramerkistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 207/2009. Lisäksi mainittujen asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä 17, 18 ja 20 §:ssä sekä 21 §:n 2 momentissa säädetään.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi kuuluvan yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia koskevan riita- tai hakemusasian käsittelystä säädetään yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2100/94. Lisäksi mainittujen asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä 17, 18 ja 20 §:ssä sekä 21 §:n 2 momentissa säädetään.

5 luku

Markkinaoikeudellisten asioiden käsittely

1 §

Markkinaoikeudellisen asian vireilletulo

Markkinaoikeudellinen asia pannaan vireille markkinaoikeuteen toimitettavalla kirjallisella hakemuksella.

2 §

Asian vireillepanoon oikeudet

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä:

1) kuluttajansuojalain mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies, paitsi mainitun lain 2 luvun 18 §:n mukaisissa asioissa elinkeinonharjoittaja;

2) Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies;

3) saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies tai se elinkeinonharjoittaja, johon kuluttaja-asiamiehen määräämä kiello kohdistuu, ja 2 momentin mukaisissa asioissa se elinkeinonharjoittaja, johon mainitun lain 4, 4 a, 4 b tai 7 §:n vastainen menettely kohdistuu, tai elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys;

4) maksupalvelulain mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies;

5) osuuskuntalain mukaisissa asioissa säästökassatoimintaa tarkastava tilintarkastaja tai sellainen jäsenjoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys, jonka jäsenistä vähintään puolet on jäsenjoittajia;

6) elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä annetun lain mukaisissa asioissa elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys taikka se elinkeinonharjoittaja tai hankintayksikkö, johon sopimusehdon käyttö tai sopimuskäytännön soveltaminen kohdistuu;

7) rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain mukaisissa asioissa ulkomainen järjestö tai viranomaislainen sen mukaan kuin mainitussa laissa tarkemmin säädetään.

Sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun

kiellon määräämistä koskevissa asioissa tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä se elinkeinonharjoittaja, johon mainitun lain 1—3 §:ssä tarkoitettu menettely kohdistuu tai jonka toimintaa se saattaa vahingoittaa taikka jonka liikesalaisuuksia, teknisiä esikuvia tai teknisiä ohjeita toinen elinkeinonharjoittaja on vastoin mainitun lain 4 §:ssä säädettyä käyttänyt tai ilmaissut, taikka elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi rekisteröity yhdistys.

Viestintämarkkinalain 121 a ja 121 b §:ssä tarkoitetuissa kiellon määräämistä taikka numeron tai palvelun sulkemista koskevissa asioissa tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä se teleyritys, johon Viestintäviraston tai kuluttaja-asiamiehen päätös kohdistuu, sekä 121 b §:n mukaisissa numeron tai palvelun sulkemista koskevissa asioissa myös se palvelun tarjoaja, jonka palvelun käyttö on estetty.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaisissa asioissa tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä kuluttaja-asiamies.

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsemista maksettavaksi tarkoittavan hakemuksen voi kuitenkin tehdä:

1) kuluttajansuojalain 2 luvun 18 §:ssä mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies;

2) kuluttaja-asiamiehen saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin mukaisissa asioissa asettamaa uhkasakkoa koskevissa asioissa kuluttaja-asiamies;

3) Viestintäviraston viestintämarkkinalain mukaisissa asioissa asettamaa uhkasakkoa koskevissa asioissa Viestintävirasto sekä vastaavasti kuluttaja-asiamiehen mainitun lain mukaisissa asioissa asettamaa uhkasakkoa koskevissa asioissa kuluttaja-asiamies.

Arpajaislain, alkoholilain ja tupakkalain mukaisten asioiden osalta vireillepanoon oikeutetuista säädetään erikseen.

3 §

Toissijainen vireillepano-oikeus

Jos kuluttaja-asiamies kieltäytyy saattamasta markkinaoikeuden käsiteltäväksi kuluttajansuojalain, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnästä annetun

lain 13 §:n 1 momentin tai televisio- ja radio-toiminnasta annetun lain 36 §:n mukaista asiaa, joka koskee markkinointitoimen, sopimusehdon tai perintämenettelyn kieltämistä, 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä palkansaajien ja kuluttajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys.

4 §

Hakemus

Hakemuksessa on ilmoitettava:

- 1) hakijan yksilöity vaatimus;
- 2) seikat, joihin vaatimus perustuu;
- 3) mahdollisuuksien mukaan ne todisteet, jotka hakija aikoo hakemuksensa tueksi esittää, sekä mitä hän kullakin todisteella aikoo näyttää toteen;
- 4) sopimattomasta menettelystä elinkeino-toiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevassa asiassa oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus, jos hakija pitää sitä aiheellisena.

Jos asia tulee vireille viranomaisen päätöksen jälkeen, hakemukseen on liitettävä myös asiassa tehty päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus päätöksen tiedoksi-saantipäivästä.

Hakemuksessa on ilmoitettava asianosaisten nimet ja kotipaikat sekä heidän laillisen edustajansa tai asiamiehensä yhteystiedot sekä se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaa koskevat kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Asianosaisten puhelinnumero ja muut yhteystiedot on myös soveltuvalta tavalla ilmoitettava markkinaoikeudelle. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, hakijan tulee viipymättä ilmoittaa siitä markkinaoikeudelle.

Hakemus on asianosaisten tai, jollei hän itse ole sitä laatinut, sen laatijan allekirjoitettava. Laatijan on samalla ilmoitettava ammatinsa ja asuinpaikkansa.

5 §

Asian valmistelu

Asian valmistelu alkaa, kun hakemus saapuu markkinaoikeuteen. Valmistelu voi olla kirjallista tai suullista.

Valmistelussa on selvitettävä:

- 1) asianosaisten vaatimukset ja niiden perusteet;
- 2) mistä asianosaiset ovat erimielisiä;
- 3) mitä todisteita tullaan esittämään ja mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen.

6 §

Hakemuksen antaminen tiedoksi

Markkinaoikeuden on annettava hakemus tiedoksi sille elinkeinonharjoittajalle tai muulle, johon vaatimus kohdistuu. Jos hakemuksessa on kysymys viranomaisen päätöksestä tai määräyksestä, hakemus on lisäksi annettava tiedoksi sille viranomaiselle, jonka päätöstä tai määräystä hakemus koskee.

Markkinaoikeuden on tiedoksiannossa kehotettava vastaanottajaa vastaamaan hakemukseen kirjallisesti määräajassa. Vastauksessa on:

- 1) lausuttava hakijan vaatimuksesta perustuneen;
- 2) mainittava ne tosiseikat, joihin vastaus perustuu;
- 3) ilmoitettava mahdollisuuksien mukaan ne todisteet, jotka vastaanottaja aikoo vastauksensa tueksi esittää, sekä mitä hän kullakin todisteella aikoo näyttää toteen;
- 4) ilmoitettava sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevassa asiassa oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus, jos vastaanottaja pitää sitä aiheellisena.

Markkinaoikeus voi lisäksi kehottaa vastaanottajaa lausumaan jostakin erityisestä kysymyksestä.

Tiedoksiannossa vastaanottajaa on kehotettava ilmoittamaan laillisen edustajansa tai asiamiehensä yhteystiedot sekä myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaa koskevat kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Tiedoksiannossa on ilmoitettava, että asiakirja voidaan antaa asianosaiselle tiedoksi lähettämällä se hänen vastauksessaan ilmoittamaansa prosessiosoitteeseen. Vastaanottajan on myös ilmoitettava oma puhelinnumero ja muut yhteystiedot soveltuvalta tavalla mark-

kinaoikeudelle. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, vastaanottajan tulee viipymättä ilmoittaa siitä markkinaoikeudelle.

Tiedoksiannossa on lisäksi ilmoitettava, että vastaus on asianosaisen tai, jollei hän itse ole sitä laatinut, sen laatijan allekirjoitettava ja että laatijan on ilmoitettava ammattinsa ja asuinpaikkansa.

Tiedoksianto toimitetaan siten kuin oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3, 3 b ja 4 §:ssä, 5 §:n 1 momentissa sekä 7—10 §:ssä säädetään.

7 §

Sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä tarkoittavan hakemuksen antaminen tiedoksi

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle.

8 §

Hakemuksen antaminen tiedoksi eräissä muissa tapauksissa

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa mainitun yhdistyksen hakemus tiedoksi säästökassaa tarkastavalle osuuskunnan tilintarkastajalle.

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa mainitun ulkomaisen järjestön tai viranomaisen hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle, Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolle tai Viestintävirastolle kunkin valvontavaltaan kuuluvassa asiassa. Mainitulle viranomaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei kuuleminen tarpeettomasti viivytä asian ratkaisua.

9 §

Väliaikaista kieltoa koskevan vaatimuksen käsittely

Vaatus väliaikaisen kiellon määräämisestä voidaan käsitellä kirjallisessa menettelyssä.

Kuluttaja-asiamiehen vaatimus väliaikaisen kiellon määräämisestä kuluttajansuojalain,

Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin tai televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaisessa asiassa voidaan ratkaista, vaikka sitä ei ole saatu annettua tiedoksi sille, johon vaatimus kohdistuu.

10 §

Istunto

Markkinaoikeuden on toimitettava markkinaoikeudellisessa asiassa istunto.

Istuntoa ei kuitenkaan tarvitse toimittaa siltä osin kuin asia jätetään tutkimatta tai sillensä taikka asiassa vahvistetaan sovinto. Markkinaoikeus voi ratkaista asian istuntoa toimittamatta myös, jos asia on laadultaan sellainen, ettei sen ratkaiseminen edellytä istunnon toimittamista, eikä kukaan asianosaisista vastusta asian ratkaisemista kirjallisessa menettelyssä.

Markkinaoikeus voi päättää, että valmistelun jälkeen asian käsittelyä jatketaan siten kuin oikeudenkäymiskaaren 6 luvussa riita-asian pääkäsittelystä säädetään. Muussa tapauksessa istunnossa asiaa voidaan käsitellä yksinomaan jonkin tai joidenkin kysymysten selvittämiseksi. Tällöin asian käsittelyä voidaan istunnon jälkeen jatkaa kansliassa tai uudessa istunnossa.

11 §

Istuntoon kutsuminen

Markkinaoikeuden istuntoon on kutsuttava hakija ja tämän vastapuoli sekä muut asianosaisasemassa olevat henkilöt ja valvontaviranomaiset. Kuluttajansuojalain 2 luvun 18 §:n mukaisissa elinkeinonharjoittajan hakemuksella vireille tulleissa asioissa istuntoon kutsuttava valvontaviranomainen on kuluttaja-asiamies.

Jos hakija jää pois istunnosta, asia jää silloin silloin. Jos vastapuoli jää pois, asia voidaan poissaolosta huolimatta ratkaista.

Kutsu istuntoon annetaan tiedoksi siten kuin oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3, 3 a, 3 b ja 4 §:ssä, 5 §:n 1 momentissa sekä 7—10 §:ssä säädetään.

12 §

Asian selvittäminen

Markkinaoikeus voi hankkia asiassa selvitystä omasta aloitteestaan sekä velvoittaa elinkeinonharjoittajan antamaan asian selvittämiseksi tarpeellisia tietoja. Liike- tai ammattilaisuuksia ei kuitenkaan saa velvoittaa ilmaisemaan, ellei siihen ole erityisiä syitä. Velvoitteen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko.

13 §

Täytäntöönpanon kieltäminen tai keskeyttäminen

Jos hakemuksessa on kysymys viranomaisen päätöksestä tai määräyksestä, markkinaoikeus voi, milloin syytä on, ennen hakemuksen ratkaisemista määrätä, ettei viranomaisen päätöstä tai määräystä ole toistaiseksi pantava täytäntöön tai täytäntöönpanoa jatkettava.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu täytäntöönpanon kieltäminen tai keskeyttäminen koskeva asia voidaan käsitellä kirjallisessa menettelyssä.

14 §

Päätös

Markkinaoikeuden ratkaisu tässä luvussa tarkoitettussa asiassa on päätös. Päätöksessä, joka laaditaan erilliseksi asiakirjaksi, tulee olla:

- 1) tuomioistuimen nimi sekä päätöksen antamis- tai julistamispäivä;
- 2) asianosaisten nimet;
- 3) selostus asianosaisten vaatimuksista ja vastauksista perusteineen;
- 4) luettelo todistelutarkoituksessa kuuluisista henkilöistä ja muista esitetyistä todisteista;
- 5) perustelut;
- 6) päätöslauselma;
- 7) asian ratkaisseiden jäsenten nimet ja virka-asema sekä ilmoitus siitä, onko päätöksestä äänestetty.

Jos päätöksestä on äänestetty, siihen on liitettävä eri mieltä olleiden jäsenten mielipiteet.

Jos päätös sisältää kiellon taikka määräyksen oikaisutoimenpiteen suorittamiseksi, päätöksessä on yksilöitävä velvoitetut ja ilmoitettava ajankohta, josta lukien kieltä tai määräystä on noudatettava.

15 §

Korvaus valtion varoista

Markkinaoikeudessa todistajana tai asiantuntijana kuullulle suoritetaan kuluttajansuojalain, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin, rajat ylittävistä kieltomenetelystä annetun lain sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaisissa asioissa korvausta valtion varoista sen mukaan kuin valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista annetussa laissa (666/1972) säädetään.

Markkinaoikeus voi päätöksessään velvoittaa muun asianosaisen kuin kuluttaja-asiamiehen sekä 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa mainitun ulkomaisen viranomaisen ja järjestön korvaamaan valtiolle sen varoista maksettua 1 momentissa tarkoitettua kustannukset.

16 §

Oikeudenkäyntikulut ja maksut

Asianosaiset vastaavat itse oikeudenkäyntikulusta markkinaoikeudessa tässä luvussa tarkoitettussa asiassa. Sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitettua kiellon määräämistä koskevissa asioissa sovelletaan kuitenkin oikeudenkäymiskaaren oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevia säännöksiä.

Markkinaoikeudessa perittävistä maksuista säädetään erikseen. Asianosaisilta ja kuultaviksi kutsutuilta ei peritä toimituskirjamaksuja heille annettavista pöytäkirjan otteista ja päätöksistä.

17 §

Oikeudenkäymiskaaren soveltaminen

Siltä osin kuin tässä laissa tai 1 luvun 6 §:ssä mainituissa laeissa ei toisin säädetä, tässä luvussa tarkoitettua markkinaoikeudelli-

set asiat käsitellään markkinaoikeudessa muutoin soveltuvin osin siten kuin oikeudenkäymiskaassa riita-asian käsittelystä säädetään.

6 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Teollis- ja tekijänoikeudellisten riita-asioiden käsitleminen samassa oikeudenkäynnissä

Samojen tai eri asianosaisten väliset 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädetty riita-asiat voidaan käsitellä samassa oikeudenkäynnissä, jos se edistää asioiden selvittämistä.

Markkinaoikeus voi, jos siihen on syytä, erottaa 1 momentissa tarkoitetut asiat käsiteltäviksi erillisinä asioina.

2 §

Teollis- tai tekijänoikeudellisen riita-asian ja muun riita-asian käsitleminen samassa oikeudenkäynnissä

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainituissa laissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita-asia ja mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettu riita-asia on käsiteltävä samassa oikeudenkäynnissä.

Jos 1 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu kanne nostetaan sen jälkeen, kun mainitun luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainituissa laissa tarkoitettussa riita-asiassa valmistelun on oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 28 §:n 1 momentin mukaisesti todettu päättyneen, markkinaoikeus voi käsitellä riita-asiat erikseen, jos niiden samassa oikeudenkäynnissä käsitleminen ei käy haitatta päinsä. Samalla tavoin voidaan menetellä myös silloin, kun 1 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu kanne nostetaan sen jälkeen, kun asianosaiselle oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 22 §:n mukaan asetettu määräaika on kulunut umpeen.

3 §

Teollis- tai tekijänoikeudellisen riita-asian ja markkinaoikeudellisen asian käsitleminen samassa oikeudenkäynnissä

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainituissa laissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita-asia ja markkinaoikeudellinen asia voidaan käsitellä samassa oikeudenkäynnissä, jos asioilla on yhteyttä keskenään ja niiden käsitleminen yhdessä käy haitatta päinsä.

Markkinaoikeuden päätettyä 1 momentissa tarkoitettujen asioiden käsitlemisestä samassa oikeudenkäynnissä niiden käsittelyä jatketaan riita-asian käsittelystä säädettyssä järjestyksessä. Tästä huolimatta sovelletaan, mitä 5 luvun 2 ja 3 §:ssä, 6 §:n 1 momentissa sekä 7—9, 13, 15 ja 16 §:ssä säädetään.

Markkinaoikeus voi, jos siihen on syytä, erottaa 1 momentissa tarkoitetut asiat käsiteltäviksi erillisinä asioina.

4 §

Markkinaoikeudellisten asioiden käsitleminen samassa oikeudenkäynnissä

Samojen tai eri asianosaisten väliset markkinaoikeudelliset asiat voidaan käsitellä samassa oikeudenkäynnissä, jos se edistää asioiden selvittämistä.

Markkinaoikeus voi, jos siihen on syytä, erottaa 1 momentissa tarkoitetut asiat käsiteltäviksi erillisinä asioina.

5 §

Oikeudenkäynnin julkisuus

Oikeudenkäynnin julkisuudesta markkinaoikeudessa kilpailu- ja valvonta-asioissa, hankinta-asioissa ja valitusasioissa säädetään oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetussa laissa (381/2007). Muutoin oikeudenkäynnin julkisuudesta markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetussa laissa (370/2007).

6 §

Oikeudenkäynnin joutuisuus, asioiden käsittelyjärjestys ja asian kiireelliseksi määrääminen

Asiat on käsiteltävä markkinaoikeudessa ilman aiheetonta viivytystä kohtuullisen ajan kuluessa.

Jollei erikseen ole toisin säädetty, asiat käsitellään markkinaoikeudessa niiden vireilletulon järjestyksessä, jollei siitä ole aihetta poiketa ottaen erityisesti huomioon asian käsittelyn kesto, asian laatu ja merkitys asianosaiselle.

Markkinaoikeus voi oikeudenkäynnin osapuolen kirjallisesta hakemuksesta päättää asian määräämisestä kiireelliseksi, jos asian käsittelemiselle ennen muita asioita on erityisen painava syy ottaen huomioon oikeudenkäynnin kesto, asian laatu ja merkitys asianosaiselle sekä muut perusteet kiireelliseksi määräämiselle. Kiireelliseksi määräämistä koskevaan hakemukseen ja sen käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaaren 19 luvussa säädetään. Markkinaoikeuden päätösvaltaisuudesta kiireelliseksi määräämistä koskevan hakemuksen ratkaisemisessa säädetään kuitenkin markkinaoikeudesta annetun lain 18 §:ssä. Asian kiireelliseksi määräämistä koskevaan markkinaoikeuden ratkaisuun ei saa hakea erikseen muutosta.

7 §

Päätöksen antaminen tai julistaminen hallintolainkäyttöasiassa

Kilpailu- ja valvonta-asioissa, hankinta-asioissa ja valitusasioissa markkinaoikeuden päätös annetaan päätösneuvottelun päätyttyä.

Asiassa, jossa markkinaoikeus toimittaa suullisen käsittelyn, päätös voidaan sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, myös julistaa päätösneuvottelun päätyttyä. Jollei päätöksen julistaminen kokonaisuudessaan ole tarpeen, päätöksestä on sitä julistettaessa ilmoitettava sen perustelut ja lopputulos. Asianosaisten siihen suostuessa perustelut voidaan tällöin ilmoittaa ainoastaan pääpiir-

teittäin. Jos päätöksestä on äänestetty, siitä on ilmoitettava julistamisen yhteydessä.

Lopullinen päätös on annettava 30 päivän kuluessa suullisen käsittelyn päättymispäivästä. Jos päätöstä ei voida erityisestä syystä antaa sanotussa määräajassa, se on annettava niin pian kuin mahdollista. Kun asia ratkaistaan toimittamatta suullista käsittelyä, päätös on annettava viivytyksettä.

Päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölain 55 §:ssä säädetään.

8 §

Ratkaisun julistaminen tai antaminen muussa asiassa

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädetyissä riita- ja hakemusasioissa, mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitetuissa riita-asioissa sekä markkinaoikeudellisissa asioissa markkinaoikeuden ratkaisu julistetaan päätösneuvottelun päätyttyä tai annetaan markkinaoikeuden kansliassa. Julistettu ratkaisu päivätään julistamispäivälle ja kansliassa annettu ratkaisu sille päivälle, jona se on asianosaisten saatavissa.

Jollei ratkaisun julistaminen kokonaisuudessaan ole tarpeen, ratkaisusta on sitä julistettaessa ilmoitettava sen perustelut sekä tuomio- tai päätöslauselma. Asianosaisten siihen suostuessa perustelut voidaan tällöin ilmoittaa ainoastaan pääpiirteittäin. Jos ratkaisusta on äänestetty, siitä on ilmoitettava julistamisen yhteydessä.

Tuomio ja lopullinen päätös on annettava 30 päivän kuluessa pääkäsittelyn tai istunnon päättymispäivästä. Jos ratkaisua ei voida erityisestä syystä antaa sanotussa määräajassa, se on annettava niin pian kuin mahdollista. Kun asia ratkaistaan toimittamatta pääkäsittelyä tai istuntoa, ratkaisu on annettava viivytyksettä.

Markkinaoikeuden on lähetettävä ratkaisustaan kappale kaikille asianosaisille. Kappale ratkaisusta saadaan lähettää postitse, jollei muuta tiedoksiantotapaa pidetä tarpeellisenä.

7 luku

Muutoksenhaku markkinaoikeuden ratkaisuun

1 §

Muutoksenhaku kilpailu- ja valvonta-asioissa sekä hankinta-asioissa

Markkinaoikeuden päätökseen kilpailu- tai valvonta-asiaa taikka hankinta-asiaa haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin 1 luvun 2 ja 3 §:ssä mainituissa laeissa säädetään.

2 §

Muutoksenhaku valitusasioissa

Markkinaoikeuden päätökseen valitusasiassa saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa markkinaoikeuden päätöksen tiedoksisaannista.

Jos 1 momentissa tarkoitettussa asiassa muutosta ei laillisen esteen vuoksi tai muusta hyväksyttävästä syystä voida hakea määräajassa, markkinaoikeus asettaa hakemuksesta uuden määräajan muutoksenhakua varten. Uutta määräajan on pyydettävä ennen alkuperäisen määräajan päättymistä markkinaoikeudelta kirjallisella hakemuksella. Hakemukseen on liitettävä selvitys hakijaa kohdanneesta esteestä tai muusta hakemuksen perusteena olevasta syystä.

Valituksen tekemiseen sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

3 §

Valitusasioiden käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Edellä 2 §:ssä tarkoitettun asian käsittelyyn korkeimmassa hallinto-oikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä 4 luvun 13 §:ssä ja 15 §:n 2 momentissa säädetään.

4 §

Muutoksenhaku teollis- ja tekijänoikeudellisissa riita- ja hakemusasioissa sekä markkinaoikeudellisissa asioissa

Markkinaoikeuden ratkaisuun 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädettyssä riita- ja hakemusasiassa, 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettussa riita-asiaassa sekä markkinaoikeudellisessa asiassa haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan oikeuteen, jos korkein oikeus oikeudenkäymiskaaren 30 luvun 3 §:n nojalla myöntää valitusluvan.

Muutoksenhakukirjelmä, johon on sisällytettävä lupahakemus ja valitus, on yhdessä markkinaoikeuden ratkaisun kanssa toimitettava markkinaoikeuden kirjaamoon. Menettelyyn valituslupaa haettaessa ja asiaa käsiteltäessä sovelletaan muutoin oikeudenkäymiskaaren 30 luvun säännöksiä muutoksenhausta hovioikeuden toisena oikeusasteena käsittelemisissä asioissa.

Markkinaoikeuden ratkaisu pannaan täytäntöön niin kuin lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanosta säädetään. Korkein oikeus voi kuitenkin määrätä, ettei ratkaisua toistaiseksi saa panna täytäntöön tai ettei aloitettua täytäntöönpanoa saa jatkaa.

Tässä pykälässä tarkoitettua asiaa koskevassa ylimääräisessä muutoksenhaussa noudatetaan soveltuvin osin riita-asioita koskevia oikeudenkäymiskaaren 31 luvun säännöksiä kuitenkin niin, että myös kantelu on tehtävä korkeimpaan oikeuteen.

5 §

Teollisoikeudellisten riita- ja hakemusasioiden käsittely korkeimmassa oikeudessa

Edellä 4 luvun 18 §:ssä tarkoitettun riita- tai hakemusasian käsittelyyn korkeimmassa oikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä mainitun luvun 20 §:ssä, 21 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 22—24 §:ssä säädetään.

8 luku

Voimaantulo

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2013.

Tällä lailla kumotaan eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annettu laki (1528/2001).

Jos muussa laissa tai asetuksessa viitataan

Helsingissä 31 päivänä tammikuuta 2013

eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annettuun lakiin, sovelletaan tämän lain vastaavaa säännöstä.

2 §

Siirtymäsäännökset

Asia, joka on tullut markkinaoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Oikeusministeri *Anna-Maja Henriksson*